

**PILIE TINĖS
VISUOMENĖS
INSTITUTAS**

Pilielinės visuomenės instituto 2013 m. veiklos

ATASKAITA

2014 04 30

Istaigos dalininkai

Viešoji istaiga „Pilielinės visuomenės institutas“ (toliau – PVI) įregistruota 2004 m.

	Dalininkas	Įnašas 2013-12-31	Įnašas 2012-12-31
1.	VŠĮ Atviros Lietuvos fondas	1000 Lt	1000 Lt
2.	Visuomeninė organizacija "Valdo Adamkaus fondas"	1000 Lt	1000 Lt
	Viso:	2000 Lt	2000 Lt

Istaigos veiklos tikslai, pobūdis ir veiklos rezultatai per finansinius metus

Viešoji istaiga „Pilielinės visuomenės institutas“ yra pelno nesiekiantis ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, kurio pagrindinė veikla – stiprinti pilietinę visuomenę, aktyviai prisidėti diegiant ir įtvirtinant demokratines bei pilietines vertybes.

Istaigos veiklos tikslai:

- ☞ stiprinti pilietinę visuomenę, aktyviai prisidėti diegiant ir įtvirtinant demokratines bei pilietines vertybes;
- ☞ teikti visuomenei objektyvią ir patikimą su viešąja politika susijusią informaciją;
- ☞ tvirtinti ir ginti viešajame gyvenime pilietinės visuomenės idėją bei principus;
- ☞ padėti piliečiams sąmoningai ir aktyviai dalyvauti viešojoje veikloje, naudotis savo pilietinėms laisvėms ir teisėms.

Institutas veikia šiomis kryptimis:

Skatina pilietines iniciatyvas ir stiprina visuomenės pilietiškumą:

- ☞ siekia partnerystės tarp mokslininkų, politikų, verslo atstovų, žiniasklaidos, nevyriausybinių organizacijų, vietos bendruomenių, tarp skirtingų interesų grupių;
- ☞ įtakoja įstatymų leidybos ir politinius sprendimus, vykdydamas atskirų teisės aktų bei viešosios politikos sričių analizę ir teikdamas ta analize pagrįstus siūlymus;
- ☞ kaupia pilietinės visuomenės plėtros patirtį.

Analizuoja viešąją politiką:

- ☞ stebi, analizuoja ir tiria Lietuvos viešąją politiką bei politinę kultūrą; ieško naujų eurointegracijos galimybių ir pristato jas visuomenei;

- ☞ vertina geriausios praktikos Europoje ir pasaulyje pavyzdžius bei jų tinkamumą Lietuvai;
- ☞ atlieka lyginamuosius pokomunistinių šalių tyrimus;
- ☞ analizuoja globalizacijos iššūkius pilietinei visuomenei.

Gina pilietinės visuomenės idėją viešajame gyvenime:

- ☞ viešai išsako nuomonę aktualiais pilietinės visuomenės raidos klausimais;
- ☞ padeda įvairioms interesų grupėms ginti pilietinės visuomenės idėją;
- ☞ inicijuoja viešas diskusijas ir debatus;
- ☞ įgyvendina edukacinius projektus, prisideda prie suaugusiųjų pilietinio švietimo sistemos kūrimo.

PVI veiklos rezultatų ataskaita už 2013 metus:

Eil.nr.	STRAIPSNIAI	Ataskaitinio laikotarpio
I.	PAJAMOS	1944921
1.	Pajamos už suteiktas paslaugas, parduotas prekes	429
2.	Finansavimo pajamos	1944490
2.1.	Finansavimo sumų iš valstybės biudžeto panaudojimo pajamos	1912505
2.2.	Kitos finansavimo pajamos	31985
3.	Kitos pajamos	2
II.	SĄNAUDOS	1944621
1.	Suteiktų paslaugų, parduotų prekių savikaina	
2.	Kitos sąnaudos	
3.	Kompensuotos sąnaudos	()
4.	Veiklos sąnaudos	1944621
4.1.	Projektų vykdymo, renginių	1230860
4.2.	Darbuotojų išlaikymo	595624
4.3.	Nusidėvėjimo (amortizacijos)	9216
4.4.	Patalpų išlaikymo	23784
4.5.	Ryšių	1318
4.6.	Transporto išlaikymo, komandiruočių	46570
4.7.	Leidyba, spausdinimas, seminarai, mokymai	4438
4.8.	Biuro išlaidos, buh.išlaidos, IT konsult., banko mok.	32810
4.9.	Suteiktos labdaros, paramos	
4.10.	Dėl ankstesnių laikotarpių klaidų taisymo	
III.	VEIKLOS REZULTATAS PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	300
IV.	PELNO MOKESTIS	
V.	GRYNASIS VEIKLOS REZULTATAS	300

Įstaigos darbuotojai

Darbuotojų skaičius paskutinę praėjusio ataskaitinio laikotarpio dieną, 2012 m. gruodžio 31 d., buvo 15, paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną, 2013 m. gruodžio 31 d. – 23 darbuotojai.

Įstaigos gautos lėšos ir jų šaltiniai per finansinius metus ir šių lėšų panaudojimas pagal išlaidų rūšis

	Gautos lėšos ir jų šaltiniai per 2012 metus	Suma, Lt	Išlaidų rūšys
1.	Europos Socialinio fondo agentūros (Vidaus reikalų ministerijos) finansavimas projektui „Valdžios ir nevyriausybinių sektorių bendradarbiavimo viešosios politikos sprendimų priėmimo procese stiprinimas“ (Europos Socialinio fondo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos)	500000,00	Projektą įgyvendinančių darbuotojų (konsultantės ir ekspertų) darbo užmokesčio, komandiruočių, paslaugų ir priemonių, reikalingų veikloms atlikti, išsigijimo, administracinėms išlaidoms
2.	Europos socialinio fondo agentūros (Švietimo ir mokslo ministerijos) finansavimas pilietinio ugdymo projektui „Kuriame Respubliką: visuomenės pilietinio veikimo kompetencijų ugdymas“ (Europos Socialinio fondo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos)	1884363,43	Projektą įgyvendinančių darbuotojų (ekspertų, konsultantų, projektukų bei kūrybinių laboratorijų vadovų) darbo užmokesčio, komandiruočių, paslaugų ir priemonių, reikalingų veikloms atlikti, išsigijimo, administracinėms išlaidoms
3.	Europos Ekonominės Erdvės Finansinio Mechanizmo NVO Programos Lietuvoje finansavimas projektui „Lietuvos pilietinės visuomenės sutelkimas skurdo ir socialinės atskirties klausimui spręsti (Telkiamės skurdo mažinti)“	41047,40	Projektą įgyvendinančio koordinatoriaus darbo užmokesčio, komandiruočių, paslaugų ir priemonių, reikalingų veikloms atlikti, išsigijimo, administracinėms išlaidoms.
4.	Fizinių asmenų parama	300,00	Įstatuose numatyta veikla vykdyti
5.	2 proc. gyventojų pajamų mokesčio	1296,60	Įstatuose numatyta veikla vykdyti
6.	„Dalios sąskaita“	1200,00	Nukentėjusiems dėl pilietinių veiksmų paremti
7.	VšĮ „OSFL projektai“, gražintas nepanaudotas finansavimas	-296,68	---
	Viso:	2427910,75	

Įstaigos įsigytas ir perleistas ilgalaikis turtas per finansinius metus

2013 metais PVI įsigijo šį ilgalaikį turta:

Sumos Lt.									
Kita įranga		Projektas	Įsigijimo data	Kaina	Priedai	Nur ašy mas	Viso	Nusidėvė jimas	Likutinė Vertė
Nr.	Pavadinimas								
50001	Filmavimo/fotografavi mo įranga	„Kuriame Respubliką“	2013.06.18	20100,52	1320,00		21420,52	3470,01	17950,51
Nematerialus turtas									
60006	Microsoft Office 2013 Home	„Kuriame Respubliką“	2013.11.05	750,00			750,00	20,83	729,17
Viso:				20850,52	1320,00		22170,52	3490,84	18679,68

Įstaigos sąnaudos per finansinius metus, iš jų – išlaidos darbo užmokesčiui

	Sąnaudos	Suma, Lt
1.	Darbo užmokestis	595624
2.	Ilgalaikio turto nusidėvėjimas	9216
3.	Komandiruočių, projekto dalyvių kelionių išlaidos	46570
4.	Kitos projektų išlaidos	1287750
5.	Banko mokesčiai	1023
6.	Renginių išlaidos	4438
	Viso:	1944621

Įstaigos sąnaudos valdymo išlaidoms

	Sąnaudos	Suma, Lt
1.	Darbo užmokestis	3158,29
2.	Ilgalaikio turto nusidėvėjimas	0
	Viso:	3158,29

Duomenys apie viešosios įstaigos vadovą, įstaigos išlaidos vadovo darbo užmokesčiui ir kitoms viešosios įstaigos vadovo išmokoms

VšĮ „Pilietinės visuomenės institutas“ direktorės pareigas einančiai Ievai Petronytei 2013 metais buvo išmokėta 3158,29 Lt darbo užmokesčio, įskaitant visus mokesčius.

Įstaigos išlaidos kolegialių organų kiekvieno nario darbo užmokesčiui ir kitoms įstaigos kolegialių organų narių išmokoms

Tokių išmokų 2013 metais nebuvo.

Įstaigos išlaidos išmokoms su viešosios įstaigos dalininku susijusiems asmenims

Tokių išmokų 2013 metais nebuvo.

Įstaigos veikla: įstatuose nustatytus veiklos tikslus įgyvendinant vykdyti projektai

Programos ir projektai:

I. Pilietinis visuomenės švietimas

1. „Civitas“ suaugusiųjų pilietinio ir politinio švietimo tinklas bei moksleivių akademija

Pilietinio ugdymo programa „Civitas“, pradėjusi nuo suaugusiųjų pilietinio ir politinio švietimo tinklo „Civitas“ ikūrimo, 2013 m. daugiausiai koncentravosi į moksleivių ir apskritai jaunimo neformalųjį pilietinį švietimą. Moksleivių akademija „Civitas“ – tai neformali jaunimo visuomeninio lavinimo mokykla, kurios paskirtis – padėti jaunuoliams geriau suvokti Lietuvos visuomenės ir valstybės problemas ir įgyti sąmoningam bei aktyviam pilietiniam gyvenimui reikalingų žinių, įgūdžių, gebėjimų. Moksleivių akademija „Civitas“ (MAC) nuo 2007 m. rudens veikia Vilniuje, o nuo 2009-ųjų pradėjo kurtis ir kituose miestuose.

2013 m. Moksleivių akademijose „Civitas“ buvo surengti 34 susitikimai (8 Vilniuje ir 26 kituose miestuose), kurių metu su 10-12 klasių moksleiviais nagrinėtos aktualios Lietuvai korupcijos, žiniasklaidos, politikos, švietimo, tikslųjų mokslų, kultūros problemos, diskutuota lietuvių tapatybės, istorinės atminties, valstybės valdymo ir užsienio politikos klausimais.

Akademijos susitikimuose dalyvavę lektoriai – moderatoriai: dr. Darius Kuolys, istorikas dr. Algimantas Kasparavičius, fizikas prof. Romualdas Karazija, žurnalistas Romas Sakadolskis, žurnalistas, politikos apžvalgininkas dr. Kęstutis Girnius, kun. Arūnas Peškaitis OFM, literatūrologė dr. Brigita Speičytė, žurnalistai Vytautas Radzevičius, dr. Andrius Navickas, politologai dr. Justinas Dementavičius, dr. Deividas Šlekys, dr. Vytautas Dumbliauskas, dr. Laurynas Kaščiūnas, istorikas dr. Tomas Vaiseta, prof. Libertas Klimka, ekonomistai dr. Aušra Maldeikienė, dr. Eugenijus Maldeikis, dr. Margarita Stankevičiūtė, aktorius Eimutis Kvoščiauskas.

2013 m. birželio 19 d. taip pat buvo suorganizuotas visuotinis MAC suvažiavimas Vilniuje, kurio metu moksleiviai klausėsi dr. Mindaugo Kvietkausko paskaitos „Kodėl verta atrasti Lietuvos kitakalbę literatūrą?“ bei prof. Viktorijos Daujotytės paskaitos „Nepažinti Marcelijus Martinaitis, Sigitas Geda, Justinas Marcinkevičius: kuo jie mums svarbūs?“. Vėliau vyko moksleivių vaikštynės po Filologijos fakulteto kiemelius ir auditorijas, moksleiviai lankėsi Vilniaus universiteto Mokslo muziejuje, šv. Jonų bažnyčioje ir varpinėje.

2013 m. programą rėmė Atviros visuomenės instituto Pagalbos fondas Lietuvoje ir koncernas MG Baltic.

2. Pilietinio ugdymo projektas „Kuriame Respubliką: visuomenės pilietinio veikimo kompetencijų ugdymas“

2013 m. Pilietinės visuomenės institutas kartu su partneriais – Ateitininkų federacija, VšĮ „Mes Darom“, Švietimo centrų darbuotojų asociacija, Pilietiškumo, demokratijos ir teisės programų centru, Istorijos mokytojų asociacija, Lietuvos pagrindinių mokyklų asociacija, Lietuvos kolegijų direktorių konferencija, Lietuvos moksleivių sąjunga, Nacionaline jaunimo reikalų koordinatorių asociacija, Lietuvos vietos bendruomenių organizacijų sąjunga, asociacija „Lituanistų sambūris“, „Transparency International“ Lietuvos skyriumi, Vilniaus bendruomenių asociacija, Jonavos rajono jaunimo visuomeninių organizacijų sąjunga „Apskritas stalas“, Rokiškio jaunimo organizacijų sąjunga „Apvalus stalas“ bei 11-kos kitų savivaldybių

jaunimo „Apskritaisiais stalais“ – toliau įgyvendino nacionalinį pilietinio ugdymo projektą „Kuriame Respubliką: visuomenės pilietinio veikimo kompetencijų ugdymas“.

Šio projekto tikslas – atnaujinti pilietinį ugdymą Lietuvos mokyklose, papildyti jį įdomiomis ir visuomenei naudingomis pilietinio veikimo praktikomis. Siekiama sutelkti mokyklų bei vietos bendruomenėse slypintį pilietinį potencialą ir nukreipti jį demokratinės respublikos kūrimui. Projekto metu mokyklos ir vietos bendruomenės mokomos veikti kaip mažosios respublikos – kaip savarankiškos, demokratiškai bendrus reikalus tvarkančios laisvų ir atsakingų žmonių bendrijos.

2013 m. sausio – rugsėjo mėn. pasirėmus atliktais jaunimo bei mokytojų pilietinės galios ir pilietinio švietimo būklės tyrimais, 120 atrinktų mokyklų ir kolegijų bendruomenių įvairių sričių ekspertams padedant toliau įgyvendino visuomenei reikšmingus pilietinės veiklos projektus savo bendruomenėse. Į veiklas tiesiogiai įsitraukė daugiau nei 4 800 dalyvių (daugiau nei 4 000 moksleivių, 550 mokytojų, 250 švietimo sistemos administracijos darbuotojų) iš 30 Lietuvos savivaldybių. Konkretūs bendruomenių projektai aprėpė tokius viešosios politikos klausimus kaip aplinkosauga ir paveldosauga, draugiškos mokyklos aplinkos kūrimas, jaunimo užimtumas, emigracija, korupcija, valdžios viešumas ir skaidrumas, tautinis ir pilietinis jaunimo bei visos visuomenės ugdymas ir kt. Šie klausimai buvo nagrinėjami ir jų sprendimų ieškoma veikiant mokyklos, seniūnijos, savivaldybės ir nacionaliniu lygmeniu.

Sėkmingi mokyklų projektai spalio mėnesį buvo pristatyti ir įvertinti Nacionalinėje konferencijoje, išplėtoti iki trijų nacionalinių projektų bei pradėti įgyvendinti visoje Lietuvoje, o aprašytais jų modeliais, kaip pilietinio veikimo metodinėmis priemonėmis, gali naudotis visos krašto mokyklos: iš naujo atrasti krašto istoriją projekte „Atgal į ateitį“, kurti draugišką ir bendraujančią mokyklą per „Auginkime vieni kitus“ veiklas bei puoselėti skaidrumo kultūrą bendruomenėje, įgyvendinant projektą „Skaidrumo laboratorija“. Nacionalinėje konferencijoje, vykusioje Kaune, dalyvavo per 600 dalyvių: 120 vietos veiklos projektų įgyvendintojai, projekto ekspertai, partnerių ir žiniasklaidos atstovai. Renginių organizavo projekto partneris – Ateitininkų federacija.

2013 m. buvo suburtos ir trys kūrybinės grupės, kurios besiremdamos projekto dalyvių patirtimis ir ekspertų rekomendacijomis kuria 23 edukacines laidas, skirtas pilietiniam ugdymui Lietuvos mokyklose atnaujinti. 2013 m. buvo sukurta daugiau nei 10 laidų, skirtų moksleiviams, studentams, mokytojams, nevyriausybinėms organizacijoms ir kitiems besidomintiems susipažinti su įvairiomis pilietinės veiklos organizavimo galimybėmis, pristatyti praktinius pilietinio ugdymo metodų pavyzdžius. Laidos buvo paskleistos internete, socialiniuose tinkluose bei sulaukė nemažo populiarumo.

2013 m. pabaigoje taip pat buvo atlikta Pilietinės galios indekso apklausa (pats tyrimas rengiamas 2014 m.), pradėti rengti trijų nacionalinių „Kuriame Respubliką“ projektų metodiniai aprašai.

2014 m. bus tęsiamas trijų nacionalinių projektų „Atgal į ateitį“, „Auginkime vieni kitus“ ir „Skaidrumo laboratorija“ įgyvendinimas Lietuvos mokyklose ir kolegijose (už šią projekto veiklą atsakingi projekto partneris – Pilietiškumo, demokratijos ir teisės programų centras), kuriami edukaciniai filmai, atliekamas išplėstinis Pilietinės galios indekso tyrimas, įvertinant jaunimo, mokytojų ir visuomenės pilietinės galios pokyčius, apibendrinant Projekto veiklą parengiama metodinė medžiaga pilietiniam ugdymui bendrojo lavinimo mokyklose, atnaujinamos ir pilietinio veikimo mokymo moduliais papildomos mokytojų rengimo bei kvalifikacijos tobulinimo programos.

Projekto veiklos sulaukia nemažai nacionalinės ir vietinės žiniasklaidos dėmesio (straipsniai nacionaliniuose bei vietos laikraščiuose, žurnaluose, įvairiuose tinklapiuose, radijo bei televizijos laidos). Su didžiąja dalimi šių

bei kitų naujienų galima susipažinti projekto svetainėje www.kuriamerespublika.lt arba projekto paskyroje socialiniame tinkle Facebook.

Projektas „Kuriame Respubliką: visuomenės pilietinio veikimo kompetencijų ugdymas“ remiamas Europos Socialinio fondo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis pagal Europos Komisijos Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programą (projekto kodas VP1-2.2-ŠMM-10V-02-006). Projekto trukmė – 30 mėnesių (nuo 2012 m. kovo iki 2014 m. rugsėjo mėn.).

II. Visuomenės įgalinimas

3. Valdžios ir nevyriausybinių sektorių bendradarbiavimo viešosios politikos sprendimų priėmimo procese stiprinimas

2013 m. Pilietinės visuomenės institutas pradėjo įgyvendinti projektą „Valdžios ir nevyriausybinių sektorių bendradarbiavimo viešosios politikos sprendimų priėmimo procese stiprinimas“. Šiuo projektu siekiama paskatinti valdžios ir nevyriausybinių sektoriaus, suvokiamo kaip pilietinės visuomenės institucinė apraiška, bendradarbiavimą ir partnerystę viešosios politikos sprendimų priėmimo procese (pirmiausia čia turima galvoje teisėkūra ir teisėkūros priežiūra).

Pirmoji projekto veikla – valdžios ir nevyriausybinių sektorių bendradarbiavimo tyrimas pradėtas įgyvendinti spalio mėn. Suburta ekspertų komanda pradėjo tirti ir vertinti esamą valdžios ir NVO sektorių bendradarbiavimo praktiką viešųjų sprendimų priėmimo procese. Aiškinantis šias praktikas analizuoti galiojantys teisės aktai, ankstesnių tyrimų rezultatai, sukonstruoti kokybiniai bei kiekybiniai instrumentai duomenų rinkimui, gruodžio mėnesį atliktos 5 fokus grupių diskusijos su valdžios ir NVO sektoriaus atstovais Lietuvos regionuose bei sostinėje.

2014 m. ketinama atlikti reprezentatyvius visuomenės nuomonės bei valstybinio sektoriaus atstovų apklausas, išanalizuoti duomenis bei užbaigti pradėtą tyrimą, taip pat vykdyti kitas Projekto veiklas – remiantis atliktais tyrimais, bus parengtos rekomendacijos teisės aktų tobulinimui dėl NVO įtraukimo į viešosios politikos sprendimų priėmimo procesą egzistuojančių mechanizmų tobulinimo ir naujų kūrimo. Renginių metu bus vykdoma gerosios praktikos sklaida tikslinėms grupėms – valdžios sektoriaus darbuotojams ir NVO atstovams – apie esamus ir siekiamus valdžios ir NVO bendradarbiavimo viešosios politikos sprendimų priėmimo procese mechanizmus.

Projektas pradėtas įgyvendinti 2013 m. rugsėjo mėn. ir tęsis iki 2015 m. kovo mėn. Projektas įgyvendinamas kartu su partneriais – VšĮ „NVO teisės institutas“, LR Seimo kanceliarija bei LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerija. Projektas remiamas Europos socialinio fondo bei Lietuvos Respublikos biudžeto lėšomis pagal Europos Komisijos Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programą (projekto kodas VP1-4.1-VRM-08-V-01-015).

4. „Telkiamės skurdo mažinti“

2013 m. lapkritį Pilietinės visuomenės institutas kartu su Nacionaliniu skurdo mažinimo organizacijų tinklu (NSMOT) pradėjo įgyvendinti projektą „Lietuvos pilietinės visuomenės sutelkimas skurdo ir socialinės atskirties klausimui spręsti (Telkiamės skurdo mažinti)“.

Projekto tikslas – pilietinės visuomenės telkimas Lietuvoje skurdo bei socialinės atskirties klausimui spręsti, stiprinant bei išplečiant organizacijų, kovojančių su skurdu ir socialine atskirtimi, struktūrinio bendradarbiavimo tinklą bei skatinant visuomenės toleranciją skurstantiems.

Pradėjus įgyvendinti veiklas 2013 m. buvo paruošta metodika seminarams, skirtiems skurdo bei socialinės atskirties problemas sprendžiančių organizacijų regionuose stiprinimui, vesti bei organizacijų praktinėms veikloms įgyvendinti (metodiką rengė projekto ekspertai: prof. Boguslavas Gruževskis, prof. Romas Lazutka, Skirma Kondratienė, Vaidotas Ilgius, Romas Sakadolskis), suburtos savanorių ir regioninės dalyvių komandos.

2014 m. veiklos bus tęsiamos: organizuojama 10 seminarų regioninėms nevyriausybinėms organizacijoms, apimančių skurdo ir socialinės atskirties problematiką ir galimus sprendimus bei organizacijų stiprinimo būdus – advokaciją, komunikaciją ir lėšų paiešką. Šiame etape organizacijos ruošiamos savarankiškam veikimui pagal seminaruose nubrėžtų „namų darbų“ gaires. Organizacijos taip pat bus skatinamos ir mokomos pristatyti savo veiklą bei pranešimus skurdo tema bendruomenėse, „Civitas“ klubų susirinkimuose. Baigiamasis projekto renginys planuojamas 2014 m. rudenį LR Seime.

Projektą „Lietuvos pilietinės visuomenės sutelkimas skurdo ir socialinės atskirties klausimui spręsti“ remia Europos Ekonominės Erdvės Finansinio Mechanizmo NVO Programa Lietuvoje. Projekto trukmė – vieneri metai (bus įgyvendinamas iki 2014 m. lapkričio mėn. pradžios).

III. Visuomenės tyrimai

2013 m. Pilietinės visuomenės institutas projektą „Valdžios ir nevyriausybinių sektorių bendradarbiavimo viešosios politikos sprendimų priėmimo procese stiprinimas“ (3 ataskaitos punktas) bei „Kuriame Respubliką: visuomenės pilietinių kompetencijų ugdymas“ (2 ataskaitos punktas) rėmuose tyrė valdžios ir nevyriausybinių sektoriaus bendradarbiavimo praktikas (tyrimą baigti planuojama 2014 m.), apskaičiavo Lietuvos visuomenės 2013 m. Pilietinės galios indeksą. Pastarąjį, kaip tęstinį Instituto tyrimą, pateikiame atskirai.

5. Pilietinės galios indeksas

Institutas tęsia 2005 metais pradėtus pilietinės visuomenės būklės tyrimus, kuriais siekia išryškinti opiausias spęstinas Lietuvos politinės bendruomenės problemas. 2007 metais pirmą kartą nustatytas ir paskelbtas kasmet skaičiuojamas visuomenės apklausomis pagrįstas Lietuvos pilietinės galios indeksas (PGI). Indekso paskirtis – nustatyti, koks yra ir kaip kinta Lietuvos gyventojų domėjimasis viešaisiais reikalais, pilietinis dalyvavimas bei pilietinio dalyvavimo potencialas, gyventojų požiūris į turimas pilietines galias bei socialinės aplinkos palankumo pilietinei veiklai vertinimas. PGI, kartojamas kasmet, leidžia stebėti, analizuoti ir prognozuoti Lietuvos pilietinės visuomenės raidos tendencijas, jų kismą bėgant laikui.

Pilietinės visuomenės instituto 2013 m. šeštąjį kartą atliktas pilietinės galios indekso tyrimas atskleidžia, jog Lietuvos visuomenės pilietinė galia, nors buvo ir vis dar tebėra menka, pamažu auga. Labiausia pilietinės galios indekso pokyčius gali lemti augantis Lietuvos gyventojų dalyvavimas pilietinėse veiklose. 2013 metų tyrimo duomenys taip pat rodo pozityvesnį visuomenės požiūrį į savo pilietinę galią. Tačiau tyrimas atskleidžia ir neigiamas pilietinės galios pokyčių tendencijas: mažesnė dalis respondentų nei anksčiau yra tvirtai įsitikinę, jog inicijuojant ar aktyviai dalyvaujant pilietinėse akcijose ir veiklose nėra susiduriama su įvairioms rizikomis (prarasti darbą, būti laikomam aplinkinių keistuoliu, būti viešai užsipultam, šmeižiamam, įtarinėjiamam, kad veikiama dėl savanaudiškų paskatų, sulaukti grasinimų susidoroti).

2013 metų Pilietinės galios tyrimas buvo atliktas kaip pilietinio ugdymo projekto „Kuriname Respubliką: visuomenės pilietinio veikimo kompetencijų ugdymas“ dalis, Europos Socialinio fondo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis. Reprezentatyvias Lietuvos gyventojų ir moksleivių apklausas atliko Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centras „Vilmorus“.

IV. Pilietinės akcijos

2012 m. Pilietinės visuomenės institutas kartu su partneriais tęsė akcijas „Baltoji banga“ ir „Dalios sąskaita“.

Pagrindinis projekto „Baltoji banga“ tikslas – skatinti skaidrią Lietuvos verslo praktiką, padėti atsisakyti ydingos praktikos dalį atlyginimo darbuotojams mokėti „vokeliuose“, atkreipti visuomenės, vartotojų dėmesį į pažangų ir atsakingą Lietuvos verslą, siekiantį kurti tinkamas darbo sąlygas savo darbuotojams.

Projektas įgyvendinamas kartu su Asociacija „Investors Forum“ (nuo 2010 m. – projektą administruojanti institucija), Jungtinių Tautų vystymo programa, „Transparency International“ Lietuvos skyriumi.

„Dalios sąskaita“ – tai pilietinė iniciatyva, skirta remti žmonėms, dėl savo pilietinių veiksmų nukentėjusiems nuo neteisėtų darbdavių sprendimų. Šia akcija siekiama paskatinti Lietuvos piliečius aktyviau ginti Konstitucijos ir įstatymų laiduotas teises ir laisves bei suteikti laikiną paramą už savo teises kovojantiems piliečiams.

V. Vieši PVI veiklos pristatymai, kita veikla

Be šioje ataskaitoje jau minėtų projektų ir jų rėmuose vykusių renginių, PVI veiklos, atlikti tyrimai ir pozicija buvo pristatyti ir kitų renginių metu: pavyzdžiui, NIPC organizuotoje konferencijoje „Pilietinis ugdymas (ne)privalomas?“ (spalio mėn.), Antikorupcijos švietimo centro organizuotoje projekto „Mokinių balsas“ nacionalinėje konferencijoje (spalio mėn.), Seimo Žmogaus teisių komiteto ir Seimo Europos informacijos biuro organizuojamoje „Europos savaitės 2013“ diskusijoje „Europos Sąjungos pilietybės reikšmė Lietuvos žmonėms“ (gegužės mėn.), Mokyklų tobulinimo centro ir partnerių organizuotame nacionaliniame švietimo lyderystės 2013 m. forume „Švietimo lyderiai atnaujina Lietuvą“ (kovo mėn.) ir kituose. Dėl įgyvendinamų veiklų taip pat tiktasi ir diskutuoti su LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Seimo kanceliarija, Pilietinės gynybos centru prie KAM, Jaunimo reikalų departamentu prie SADM. Interviu metu teikta informacija Lietuvos ir užsienio šalių mokslininkams, žiniasklaidos atstovams, dalyvauta sudarant kasmetinį Lietuvos Pilietinės visuomenės organizacijų raidos indeksą (*Civil Society Organizations Sustainability Index*). Kartu su iniciatyvos „Baltosios pirštinės“ bei portalo „Lietuva 2.0“ atstovais tiktasi su TS-LKD frakcijos atstovais Seime dėl piliečių įstatymų leidybos iniciatyvos teisės klausimo.

2013 m. PVI praktiką atliko dvi Vilniaus universiteto Filosofijos fakulteto Sociologijos katedros studentės.

Direktorė

Ieva Petronytė